CULTURÀLIA

Número 28 CENTRE CULTURAL DE TÀRREGA Juny 2002

TÀRREGA

1 i 2 DE JUNY DE 2002

C/ Carme i el Pati de 10 a 21 hores

3A FIRA DEL MEDI AMBIENT

La fira catalana de la tecnologia mediambiental

Antoni Bonastre i Sanau. La redescoberta d'un poeta

EUROFÒRIA o EURÒFOBIA?

sumari

2· **Editorial**

3-4· **Entrevista a Pep Vall** *per Miquel Aguilar*

5· **Festa Major de Maig** *per Miquel Aguilar*

6· **Eurofònics** *per Montse Aloy*

7· **Antoni Bonastre i Sanau** *per Miquel Aguilar*

8-9· **III Fira de Medi Ambient**

10· **Mirades i percepcions** *per Ermengol Puig*

11· **Notícies de la biblioteca** *per Carme Asencio*

12· **Cara a cara** *per J. B. Solé i Francesc Gasull*

13· **Era diumenge...** *per Gerard Martínez*

14-15· **Centre Cultural**

20· **Agenda** *pel Centre Cultural* - **Humor** *per Josep Maria Ricart*

editorial · editorial · editorial · editorial

centre cultural de Tàrrega

Abans de l'arribada de l'estiu, que enguany s'ha fet pregar, el col·lectiu ecologista GEMA ha organitzat com ja és habitual la Fira de Medi Ambient de Tàrrega, unes jornades de gran importància pel que fa a l'ecologia i a les noves tecnologies aplicades al medi ambient. El primer cap de setmana de juny, el carrer del Carme i el Pati es transformaran en una multitudinària fira de productes i ginys compromesos amb l'entorn, ideats per a la millora de la qualitat de vida del ciutadà d'avui. Pep Vall, president del Centre Cultural de Tàrrega i de GEMA, realitza d'aquesta manera una tasca que la ciutat de Tàrrega ha d'agrair.

Si fem memòria, recordarem que la passada edició de la fira va ser esplèndida en tots els sentits, ja que el nombre i el nivell dels firaires va augmentar considerablement, alhora que els visitants es van multiplicar. La inauguració de la fira va anar a càrrec de l'exconseller de Medi Ambient, Felip Puig, i va ser aprofitada per presentar "L'auca de la contaminació lumínica". Aquest darrer aconteixement va ser un dels motius que van fer tocar sostre la Fira de Medi Ambient: des de Tàrrega, una nova legislació en favor de l'entorn era impulsada amb un èxit garantit. Si bé la idea general provenia de Josep Maria Bosch, filòleg en llengua catalana i aficionat a l'astronomia, el qui va materialitzar l'auca va ser Josep Maria Ricart, dibuixant i membre del consell de redacció de *Culturàlia*. La iniciativa ja té un any i, des d'aquesta editorial, volem felicitar-los a tots dos pel compromís ecologista que els va moure a impulsar la campanya.

Però la Fira del Medi Ambient arriba a una nova edició i de ben segur que conservarà les favorables estadístiques de l'anterior, si no les supera. Els dies 1 i 2 de juny seran per a Tàrrega de gran importància, perquè les darreres novetats en ecologisme i medi ambient envairan els seus carrers, perquè el futur del compromís amb l'entorn hi serà ben representat.

REVISTA *CULTURÀLIA* · Núm. 28 - Juny de 2002
Direcció: Miquel Aguilar
Consell de redacció: Carles Domingo, Jaume Espinagosa, Gener Gonzalvo, Josep M. Ricart, Pep Vall.
Col·laboradors: Carme Asensio, Ermengol Puig, J.B. Solé, Francesc Gasull, Gerard Martínez, Montse Aloy.
Edició: Centre Cultural de Tàrrega, C. de les Piques, 1 25300 Tàrrega
Disseny i realització: Central de Disseny Tàrrega SL

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen el parer de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

Dipòsit Legal: L-1528/98

El més important és transformar la passió en caràcter. Franz Kafka

Entrevista a

Pep Vall

president del Centre Cultural de Tàrrega i de GEMA

Miquel Aguilar

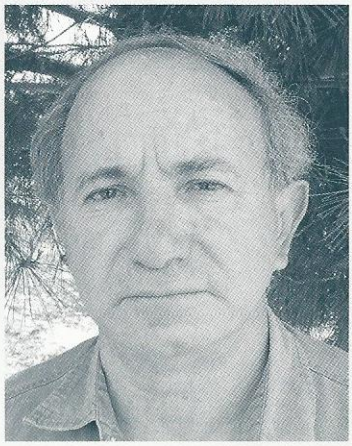

Ben aviat, els dies 1 i 2 de juny, es durà a terme la III Fira del Medi Ambient de Tàrrega, organitzada per l'entitat que presideixes. Aquest és tot un aconteixement en l'àmbit mediambiental i un aparador de les darreres tecnologies aplicades a l'ecologia. Ara que ja porteu tres anys muntant-la, em sabries dir com ha evolucionat?

Havia començat dos anys abans de la primera, de fet. Llavors portàvem, bàsicament, productes d'alimentació ecològica, de comerç just... Allò eren assajos per veure si la idea podia funcionar i, a la fi, ens vam tirar a la piscina (que es diu) i vam organitzar la primera Fira del Medi Ambient de Tàrrega. No sabíem com sortiria, era un experiment, nosaltres crèiem que era molt convenient i molt necessària per a la ciutat, per al país, comptàvem amb pocs medis i no gaires persones... Tot va anar molt més bé del que podíem haver pensat: molta gent s'hi va apuntar espontàniament. Nosaltres sempre hem sostingut de no cobrar res ni als expositors ni als visitants, l'important és que la gent es conegui, que difongui les idees i els productes sobre el medi ambient. Així, la primera edició va ser un èxit, hi va haver uns trenta-cinc o quaranta expositors de diferent temàtica i, al cap i a la fi, va ser la prova de foc per pensar que la Fira podia tirar endavant i es podia ampliar.

La Fira, però, ha acabat apostant per la tecnologia aplicada al medi ambient. Això ha estat motivat per la creixent demanda d'aquest sector o perquè l'ecologisme tradicional s'ha hagut d'actualitzar?

L'any passat va ser quan vam definir més la Fira. El primer any només vam fer un dia, però l'any passat ja ens vam atrevir a doblar la durada, vam passar d'un dia a dos (el cap de setmana sencer). Era una aposta arriscada, perquè els diumenges de juny la gent d'aquí sol marxar, però finalment va ser un èxit de públic. L'any passat, a més, vam començar a apostar per aquesta variant: la tecnologia mediambiental, concretament la innovació tecnològica i ecològica. Hi ha molts productes de la petita i la mitjana tecnologies que no es coneixen, són al mercat i s'han fabricat, però la gent encara no els coneix. No hi ha cap altra fira (que nosaltres sapiguem) que exposi i doni a conèixer aquests productes, i nosaltres així ho fem.

Són productes accessibles, si tenim en compte els consumidors domèstics potencials, o bé encara resulten inabastables?

Són accessibles al públic tant per a la vida domèstica com per a la resta de la vida. Alguns dels millors exemples poden ser el wàter amb dos polsadors, que estalvia molta aigua, però també la claraboia tubular, que pot estalviar molta energia perquè il·lumina tota una habitació amb la llum natural del dia a través d'un tub de determinades característiques. L'any passat vam exposar una bicicleta elèctrica, que no serveix per no haver de pedalar, sinó per estalviar l'esforç d'una pujada: prems el botó i ja pots pedalar sense cap mena d'esforç. Hi ha moltes coses i aquest any, a banda d'aquestes, tindrem plaques solars tant per fer energia com per escalfar aigua (dues variants de la placa solar), aerogeneradors de mida familiar (aquests que l'any passat van venir a Tàrrega, d'aquella mida tan petita, enlloc s'havien vist perquè a cap altra fira els porten). Aquesta tecnologia no interessa a la gran indústria, a les elèctriques, als grans poders fàctics; no els interessa que es difongui perquè pot induir la gent a consumir menys energia, a ser més autònoms, més autosuficients.

Aquesta claraboia tubular que deies, l'any passat va ser l'invent guanyador del premi a la millor innovació tecnològica.

Exacte, crec que cal remarcar això per posar èmfasi al caràcter que nosaltres volem donar a la Fira: la fira catalana de la tecnologia mediambiental. Hem arribat a

la conclusió que aquest és el punt on ens hem de posar més de valent, cal que la Fira sigui una gran exposició d'aquesta temàtica (els petits productors no es poden permetre de fer grans campanyes publicitàries, i aquesta és segurament una de les poques sortides). Enguany ens hem trobat amb la sorpresa del productor de wàters amb dos polsadors, que l'any passat va parlar amb el conseller de Medi Ambient per a què l'ajudessin i, finalment, el devien ajudar, perquè ja està fabricant aquests wàters per a la Xina (podem dir que els wàters catalans triomfen a la Xina).

I em pots avançar d'altres novetats d'aquesta tercera edició de la Fira del Medi Ambient de Tàrrega, productes que puguin interessar a la gent?

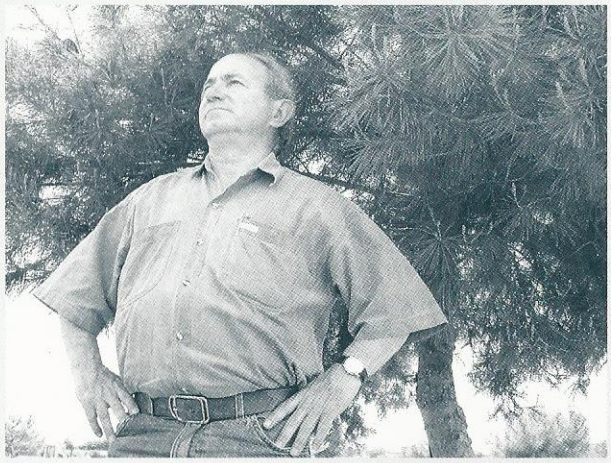

Doncs que aquest any, i quasi sense voler, hem fet el salt a la gran tecnologia. Una empresa important de Lleida, espontàniament, s'ha ofert a portar ni més ni menys que tota una planta de tractament de runes de la construcció, que funcionarà en directe i la gent ho podrà veure (hi haurà dos passis al matí, a les 11 i a la 1, i dos a la tarda, a 2/4 de 6 i a 2/4 de 8). Això és molt important perquè hi ha molts abocaments clandestins, però el pitjor és que els abocadors industrials no reutilitzen el material, que es queda ocupant i embrutant el territori: d'aquí a cinc-cents anys podrem estar colgats de runes.

Aquesta seria la novetat estrella, o si més no la més espectacular...

Espera't, que n'hi ha una altra de sensacional: el procés de tractament i de reducció a compost dels cadàvers d'animals morts. Durant els brots de pesta porcina, a Catalunya s'han matat milers o centenars de milers d'animals, que s'han colgat i contaminen el sòl. En canvi, podrem veure com hi ha plantes que amb un procés correcte d'aïllament, de temperatura i de tractament poden convertir els cadàvers en compost. Penso que això és molt important a causa de la situació que ha patit i pot tornar a patir Catalunya, però com tantes altres coses no és conegut. També tindrem representació d'una de les plantes de purins de Catalunya, però que presenta un comportament excel·lent, exemplar (aquestes plantes són controvertides i encara desperten certs dubtes); aquesta planta es troba a Juneda i aquí, a la Fira, els responsables ens en portaran una maqueta i ens explicaran com funciona. Tindrem una empresa de Barcelona que tracta l'aigua potable,

I un segon espai, que enguany és nou i estarà situat al costat del CAP-II de la ciutat.

Sí, estarà reservat a la gran tecnologia. Bàsicament s'hi ha comptat per la planta de tractament dels cadàvers d'animals, tot i que és possible que hi posem d'altres coses de gran format: camions, per exemple. Pensa que aquesta planta ocuparà més de 1500m2, perquè fins i tot portarà una classificadora de materials (em sembla que en algun abocador comarcal ja n'hi ha, d'aquest tipus de planta).

Pel que fa a tallers i conferències, tot anirà per la mateixa via que en la passada edició?

Hi haurà tres tallers, que faran dos passis al matí i dos a la tarda i estaran ubicats a la plaça del Carme: un d'energies renovables (en petit, però que funcionarà), un d'infantil anomenat "El planeta en perill" (amb diversos jocs per jugar en grup) i un taller de danses i músiques típiques dels indis nord-americans (que portaran dues tendes de grans dimensions). En aquest darrer taller, que es diu "Aules al sol", es podrà aprendre a tocar els timbals i a ballar danses índies: aquest és un taller molt adequat per a la quitxalla. Pel que fa a les conferències, n'hi haurà una sobre l'aigua, una altra sobre runes de la construcció i una darrera sobre energies; totes aquestes conferències es faran a la seu de la Mútua, al conegut Palau dels Marquesos de la Floresta. Pren nota que la conferència sobre les runes es farà dissabte a les 11 del matí i, en acabat, es visitarà la planta destinada al seu reciclatge (això és molt important i espero que tingui força públic).

Podríem començar a concretar xifres, si et sembla bé. Ja m'has parlat de múltiples innovacions tecnològiques, dues demostracions de plantes que reaprofiten materials sobrers, tres tallers pràctics... I quants expositors?

Doncs, finalment, seran una setantena de firaires que mostraran tot tipus de productes: alimentació, cosmètics, roba... Cal tenir clar que tot serà natural! També vindran els de la Delegació de Medi Ambient a Lleida, els guardes forestals, el Consell Comarcal, una maqueta de la planta de compostatge de Tàrrega (que costarà uns quatre-cents i cinc-cents milions de pessetes) i una parada del canal Segarra-Garrigues, entre d'altres coses.

Festa Major de Maig 2002

Tàrrega, del 10 al 14 de maig

Miquel Aguilar

D'entrada, cal dir que el cartell de David Clota i Abril no tan sols és original, fresc i visualment sorprenent, sinó que trenca radicalment el motlle gràfic que aquesta celebració targarina havia anat establint amb els anys. Un dimoni entre focs i espurnes distorsionades, una potent combinació de càlids amb la silueta negra, misteriosa i inquietant, com a primer pla. Francament, cal donar l'enhorabona a l'artista i als qui han triat una obra tan innovadora com a cartell de la Festa Major de Maig 2002.
Ara que ja hem deixat enrere els dies de festa, ara que ens acostem al juny i a la propera Fira del Medi Ambient, una valoració de què ha estat la Festa Major de Maig és necessària encara que tan sols serveixi per deixar testimoni dels actes culturals duts a terme.

En l'àmbit teatral, la companyia targarina BAT va obrir el teló amb una obra del reconegut Josep Maria Benet i Jornet, Berenàveu a les fosques. El franquisme és l'escenari d'acció d'uns personatges castigats per la història, humiliats pel règim dictatorial i somiadors d'un futur millor. Set actors van fer possible l'exercici de memòria d'una època fosca que, tot i això, no pot ser oblidada.

La comèdia va succeir el drama quan, a càrrec de la companyia Guix i Murga, el públic targarí va poder riure amb l'obra Masclistes, original d'Aninha Franco. La guerra dels sexes i els tòpics que ha generat al llarg de la història són, en aquesta ocasió, objecte d'ironia i burla. Quatre prototipus d'home dominador es qüestionen l'ascens social de la dona, proclamen la superioritat del gènere masculí, però allò que realment fan és el ridícul més espantós de la seva vida.

Pel que fa a la música, el contrast ha estat evident durant la Festa Major de Maig. Si bé l'orquestra de cambra de l'Escola Municipal de Música oferia un exquisit repertori amb obres de Bach i Schumann, entre d'altres, el mateix divendres a la nit es va poder gaudir del folk i el rock més actual a càrrec de La Carrau i els barcelonins Radio Raheem.

Un any més, el col·lectiu El Nus va dur fins a la ciutat el Festival de Música Electrònica i Noves Tendències, una mostra de la darrera tecnologia aplicada a la música, una sessió de DJ que va començar a la tarda i no va acabar fins a la matinada. Artistes del país i del Regne Unit van ser els mestres de cerimònies d'un festival que sembla haver-se consolidat.

I deixant de banda les noves tendències, dos espectacles més s'arrelaven en la tradició musical del país i més enllà. D'una banda, la coral Ramon Carnicer va seleccionar obres de Mozart, Miró i de qui els dóna el nom per tal d'oferir un recital que comptava, com a plat fort, amb la revisió de les Completes del propi Ramon Carnicer. D'altra banda, les formacions Gema 4 i Port-Bo van configurar un viatge de l'Havana a l'Empordà, el títol d'un recital de peces populars que van recordar els anys de les havaneres i el rom cremat.

EUROFÒNICS

Montse Aloy

"Com hem de ser europeus si encara no sabem comptar en euros?", es preguntava la cronista asseguda en un seient d'una entitat bancària, en sentir un reintegrament en pessetes. I com no hem de ser europeus si encara no sabem la frontera entre el car i el barat, encara que les quantitats facin referència al lluç congelat, a les bosses de brossa o a les sabates de taló per a una boda? I la cronista, dona avantatjada en alguns aspectes (s'ha de cuidar la modèstia, encara que costi una mica), ha comprovat com els zeros de vides anteriors (llegeixi's "de la pesseta" i no "de la cronista") s'esfumaven en l'aire de la marinada, i no tornaven mai més (sospir profund i malenconiós) Vol dir això que la cronista pensa allò de "qualsevol temps passat fou millor" i anirà a manifestar-se amb pancartes i botzines davant del Banco de España? NO!!! Només que pensar en euros i zeros al mateix temps és una mica... semblant a fer "ponting", o sigui, a llençar-se d'un pont lligat a una corda gruixuda mentre hom xiscla el nom del parent o amic més proper a la bilis i altres glàndules renals, i després jura i perjura que va ser el moment més emocionant de la seva vida, encara groc per l'esforç de no treure el primer biberó per la boca o altres cavitats obertes en el moment del descens. I on vol anar a parar la cronista, es pregunta el lector diligent i amable? Doncs a dir que l'euro és la reducció del capital, del salari, de les expectatives per arribar a ser milionari algun cop a la vida... i que el so dels euros quan cauen (a terra, a terra o a terra) no és eufònic. No, no fa dring ni clinc ni plinc, ni qualsevol altra onomatopeia que el lector es vulgui inventar per crear el so. I no és que no ho intenti, el fer dringar les monedes com si fossin cascavells de Nadal. Però és que el to coure de les monedes d'1, 2 i 5 cèntims encoratja a llençar-les a l'aire i cantar alguna cançó del tipus *Pennies from Heaven* mentre et cauen al damunt?

EUROFÒRICA. Així es sentia la cronista cinc dies abans que entrés l'euro en la seva vida. Com si se n'anés a viure a un país on encara es comptés amb ossos de vedella (bitllets grossos) i ossos de conill (bitllets petits). Quan va tenir l'euromoneder als dits va pensar que pesava molt. Abans pesava igual, és clar. En un restaurant es va disposar a fer recompte de totes les monedes que hi havia, i es mirà amb atenció el seu valor, i féu castells a l'aire pensant si sabria anar a buscar el pa i pagar-lo i tornar amb el canvi ben donat i el pa sota el braç... En fi, coses de la cronista quan es posa a pensar en coses realment importants. La cronista tenia il·lusions sobre l'euro i ella, i es veia embolicada en bitllets de 500 euros sobre munts de monedes de 2 euros, talment com si fos una estrella del cinema fent propaganda d'alguna cosa innecessària. Tal com són les coses, que les molt desagraïdes no avisen per les desgràcies que t'han de venir, quan la cronista va rebre el seu primer sou en euros l'EUROFÒRIA va passar a ser EUROFÒBIA, o sigui, que a la R li havia augmentat la panxa i la bilis i es tornava B. Va estar un mes demanant dia sí dia també a "Sant-Fructuós-que-fa-créixer-bitllets-a-les-coixineres-mentre-un-dorm" que tornés la pesseta, petita i ridícula i invisible, però que la tornessin del Carib o de Jersey o d'allà on l'haguessin (de)portada els manefles de torn. I en aquestes estava que un dia va tenir una il·luminació patrocinada per Santa Rita, patrona dels impossibles. Una veu del més enllà li va dir: "Allò que no es pot canviar només es pot tolerar amb humor... o TASSES DE TIL·LA" La cronista no perd el nord, ella pren TE i es resigna a ser menys rica en euros... i practica LA TAULA DEL 6.

La primera riquesa és la salut. Ralph W. Emerson

Antoni Bonastre i Sanou

La redescoberta d'un poeta

Miquel Aguilar

Oda a Tàrrega

I és així com jo et vull: generosa i altiva,
ben alegre i seriosa, voluble i constant.
És aquest agredolç tan divers que em captiva.
Per aquesta fusió d'or i fang t'amo tant!

La passada diada de Sant Jordi va donar a conèixer molts treballs literaris de les terres lleidatanes, alguns d'ells de gran qualitat, absolutament tots de gran mèrit. Les parades muntades per les llibreries de la ciutat feia palès aquest ressorgiment literari, un fet insòlit si tenim en compte que la literatura de la terra ferma es trobava fins fa un mes en estat crític. Però entre tot aquest conjunt de novetats literàries, al carrer del Carme, la parada muntada pel Museu Comarcal de l'Urgell mostrava un edició esperada i admirada: la redescoberta d'un poeta, Antoni Bonastre i Sanou.

L'edició de l'obra ha anat a càrrec de l'Ajuntament de Tàrrega, mitjançant la popular col·lecció Natan, però ha sorprès gratament el format editorial, una imatge inusual en la pròpia col·lecció i d'indiscutible bellesa. Observant l'obra, el lector s'adona a primera vista que s'ha tingut la màxima cura en tots els detalls, ja que fins les il·lustracions interiors han estat realitzades pel prestigiós dibuixant Miquel Solé i dos músics de primera categoria, Jaume Vila i Carles Melé, hi publiquen les seves composicions musicals a partir de poemes de Bonastre i Sanou. Però el més important de la publicació és el recull de noranta-un poemes acuradament revisats per Jordi Serés i Aguilar, conseller de Cultura del Consell Comarcal de l'Urgell, d'entre els quals aquest article vol oferir una excel·lent mostra, l'*Oda a Tàrrega*.

El cert és que l'edició ha estat molt esperada. El passat mes de desembre va ser presentada en públic a la seu del Museu Comarcal de l'Urgell, un acte que va oferir un recital de poemes acompanyat d'un cor de cambra. En Jaume Espinagosa ja en va parlar a *Nova Tàrrega*, el mateix mes de desembre, i deia: <<Antoni Bonastre coneix el significat exacte dels mots que empra, les seves composicions poètiques ens arriben sinceres i plenes de raons i sentiments>>. Tot això creava expectació i, finalment, la diada de Sant Jordi va treure a la llum la desitjada obra: la redescoberta d'un poeta que no podem obviar.

IIIa. Fira de

La fira catalana de la

El grup ecologista GEMA de Tàrrega organitzarà, els dies 1 i 2 de juny de 2002, la III Fira de Medi Ambient de Tàrrega, que coincidirà amb la celebració del Dia Mundial del Medi Ambient, que és el 5 de juny.
Aquesta fira va néixer amb l'objectiu de conscienciar la població en general de la importància del respecte i la protecció del medi ambient, alhora que pretén ser una plataforma per donar a conèixer tecnologia, serveis, articles i productes de tipus ecològic que existeixen al mercat.

A la III Fira de Medi Ambient s'hi podran trobar quatre tipus d'expositors:

1. **Tecnologia mediambiental i ecològica**
2. **Serveis a particulars i empreses de tipus mediambiental**
3. **Entitats mediambientals i solidàries**
4. **Articles i productes naturals i ecològics**

Els indrets on es desenvoluparà la Fira seran el carrer del Carme i la plaça del Carme (Pati), amb la novetat d'un nou espai per a demostracions ubicat a l'esplanada del CAP. L'accés a la fira serà gratuït i obert a tothom. Es calcula que hi assistiran uns 70 expositors. A més a més, la fira es completa amb **taules rodones de temàtica mediambiental**, que tindran lloc a la sala d'actes de l'edifici de la Mútua Intercomarcal-Mútua de Tàrrega.
Després de l'èxit de les dues primeres edicions, el grup GEMA vol avançar en la consolidació d'aquest certmen firal, **reorientant aquesta fira cap a l'objectiu de difondre la petita i mitjana tecnologia mediambiental per a particulars i empresaris.**
La nit de dissabte, dia 1 de juny, tindrà lloc el sopar de l'expositor, un acte destinat a intercanviar experiències i a valorar els resultats de la primera jornada de la fira. Durant el sopar, a més, es farà entrega del Premi a la Innovació Tecnològica en Matèria Mediambiental, patrocinat per la firma Ros Roca.
La III Fira del Medi Ambient és organitzada pel grup ecologista GEMA, amb el patrocini de la CAM (Caja de Ahorros del Mediterráneo) i compta amb la col·laboració del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal de l'Urgell, l'Ajuntament de Tàrrega, la Diputació de Lleida, la Cambra de Comerç i Foment Targarí, l'Ateneu i Ràdio Tàrrega.

Innovacions tecnològiques

- **Planta de tractament de runes de la construcció d'Àrids Romà:** Ubicada a l'esplanada del CAP, ocupa una extensió de 1.500 m2.
Compta amb una classificadora de diferents tipus de runa juntament amb una instal·lació de tractament i reciclatge.
L'horari de les demostracions d'aquesta planta és el següent: 11 del matí i 1 del migdia - 6 tarda i 2/4 de 8 del vespre
- **Sistema de tractament i reducció a compost de cadàvers animals**
Lloc: el Pati.
- **Maqueta de la planta de purines de Juneda**, planta modèlica de tractament de purines a Catalunya.
Lloc: el Pati.
- **Presentació de la maqueta de la planta de compostatge de Tàrrega.**
Lloc: el Pati.

Taules rodones a la Mútua Intercomarcal-Mútua de Tàrrega

- **La problemàtica de les runes de la construcció.**
Dissabte, 1 de juny, a 2/4 de 12 del migdia
Noemí Collado Santolaria, enginyera tècnica superior de camins, canals i ports. Jaume Grañó, gerent del Consell Comacal de l'Urgell. Representants tècnics del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

- **L'ús racional de les purines**
Dissabte, 1 de juny, a 2/4 de 7 de la tarda
Teòfil Camí, de la planta de tractament de purines de Juneda.

Medi Ambient

tecnologia mediambiental

Dolors Torrentó, professora de l'Escola de Capacitació Agrària de Tàrrega. Domènech Claramunt, ramader del sector porcí.

- **L'aigua, un bé escàs.**

Diumenge, 2 de juny, a 2/4 de 12 del migdia

Josep Puigpelat, d'Unió de Pagesos. Teresa Coma, geòloga. Jaume Anglí, tècnic del Canal Segarra-Garrigues.

- **Presentació del nou cicle formatiu de grau superior en química ambiental que s'iniciarà el curs 2002-2003 a l'Escola de Capacitació Agrària de Tàrrega.**

Diumenge, 2 de juny, a 2/4 de 7 de la tarda

Ramon Cuadros, director de l'Escola de Capacitació Agrària de Tàrrega.

Tallers de jocs didàctics i solidaris al Pati

- **Taller d'energies renovables a càrrec d'Habioclima.**

Horaris: 11 del matí i 1 dl migdia. 2/4 de 6 de la tarda i 2/4 de 8 del vespre.

- **Taller "El planeta en perill" a càrrec de Ludomón.**

Jocs d'ètica ecològica i social per a infants, durant tot el dia.

- **Taller "Aules al sol".**

Danses i músiques indígenes per a infants durant tot el dia.

Premi a la innovació tecnològica mediambiental

Patrocinat per la firma Ros Roca

Durant el sopar de l'expositor que s'iniciarà el dia 1 de juny a partir de les 10 de la nit, a Ca n'Aleix, es farà entrega del Premi a la Innovació Tecnològica Mediambiental que patrocina la firma targarina Ros Roca a l'expositor que presenti, en el marc de la III Fira de Medi Ambient, l'aparell més innovador per preservar el medi ambient.

MIRADES I PERCEPCIONS

Ratlles i traços

Ermengol Puig i Tàpies

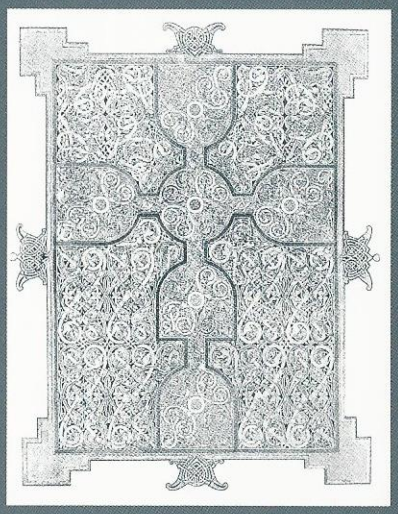

L'IEC (Institut d'Estudis Catalans) fa poc ha rehabilitat la seva seu: la casa de la Convalescència. Fou l'any 1982, després del llarg període franquista i d'una primera restauració, que l'IEC tornà a instal·lar-se en aquest vell edifici de segle XVII que té un claustre central ricament ornamentat amb rajoles. Com tota institució cultural ha anat aplegant obres de pintors diversos i, amb el temps, ha impulsat la creació d'un fons d'art propi amb quadres, entre altres, de Torres Garcia, Brossa, Guinovart, Ràfols-Casamada, Cuixart, Subirats i Tàpies. La darrera remodelació de l'edifici s'ha finalitzat amb l'adquisició d'una obra pictòrica diferent. Es demanà a un pintor-escriptor que hi executés una intervenció mural. Perejaume (1957), que també és l'autor de la decoració pictòrica del sostre del Gran Teatre del Liceu, dugué a terme una acció pictòrica al sostre de la sala Pere Coromines. Unes línies ondulants i fluents, de gruixos diferents, que uns cops s'apropen i altres es separen i mai van en paral·lel, ni s'entrelliguen, s'adapten a les irregularitats del sostre. Diu que són les corbes de nivell, per tant, línies que uneixen en un pla els punts d'igual cota, que es corresponen a les ondulacions del terreny d'un indret del Pallars Sobirà que l'autor no especifica.

En llegir això, hi ha gent que segurament reaccionarà exclamant: ja tenim aquí el petulant de torn que ens vol fer beure a galet, però altres queden sorpresos i pensatius. Qui coneix, ni que sigui una mica, l'obra i l'autor, inicia una recerca interpretativa. Aviat t'adones que hi ha un element recurrent molt simple, la línia, i que qualsevulla anàlisi l'has d'iniciar a partir d'aquest element gràfic mínim.

La línia, en la història de les arts plàstiques, tant a orient com a occident, ha gaudit quasi sempre d'un clar predomini enfront del color. Només a partir de finals del segle XVII deixà de ser l'element pictòric predominant en l'art occidental. Un cop entrats al segle XIX, amb les discussions entre romàntics i academicistes, s'inicià la recuperació de la línia i així entrà en l'art contemporani com un element força reclamat per alguns corrents pictòrics. I és que la línia, enfront del color, sempre ha resultat més sensorial, intel·ligible i intel·lectual. La línia defineix o suggereix la forma dels objectes i té la capacitat de situar-los en el pla. La seva funció és reproduir, estilitzar... formes naturals, però també la de crear fantasies que sorgeixen de la realitat, plenes de simbolisme i de sentiment.

Volgudament, l'article el presideix un exemple complex d'art cal·ligràfic irlandès. És la reproducció d'una plana del *Llibre de Lindisfarne* d'inicis del segle VIII. Es tracta d'un conjunt de cabdells gràfics, ple d'espirals i llaços fantasiosament entreteixits. A en Perejaume li he sentit explicar que valora aquestes manifestacions medievals per la impenetrabilitat que transmeten, cosa que les fa ser força actuals. Li he sentit dir, metafòricament, que té la impressió que si es pogués descabdellar una d'aquestes composicions serpentinades, la línia que en sortiria seria prou llarga per a envoltar la terra, ja que contenen tota la saviesa del moment.

Ornamentacions lineals, cal.ligràfiques i curvilínies, influenciades o no per la geometria, reapareixen insistentment en quasi tots el períodes. En trobem exemples en l'esplendorós art musulmà, en els críptics manuscrits del savi Leonardo da Vinci i en les grans i regalimades teles expressionistes de l'americà Jackson Pollock.

Exemples, com el de la capçalera, resulten tan complexos, que molts cops, al primer cop d'ull, no són reconeguts. Cosa similar ens succeeix amb les corbes de nivell d'un simple mapa topogràfic com el del mural de l'IEC, ja que és una tasca molt complexa encabir tot el relleu i el seu significat en la simbòlica escriptura d'un mapa. La complexitat, que en bona part explica l'evolució del món, és representada per la línia, que en el cas que comento lliga la tradició medieval amb la modernitat constructiva. Alguns mapes, més submissos a criteris pràctics, incorporaren, en lloc del relleu, la representació de vials, a l'inici imperceptibles i durant molts segles transitats a peu o amb cavalleries. La dimensió comunicativa de l'actualitat està exigint una quantitat d'autopistes, d'autovies i de carreteres que es creuen i contracreuen, que a més d'un li provoca aquesta exclamació: " el quitrà se'ns està fotent el terreny". El dibuix de la xarxa viària, de zones urbanes de gran densitat, arriba a transmetre'ns, com mai havia succeït, un sorprenent repertori d'embrollament. I si aquesta madeixa la contemplem, en temps real, des d'un avió, hi incorporem el cinetisme dels vehicles i la complexitat encara s'incrementa més però desapareix el misteri, ja que intueixes i saps que per allà hi circula la saba de quasi tot el que succeeix i de tot el que es planifica.

Enfront de l'enrevassament d'un mapa viari urbà encara ens queda l'elegància i el misteri, més elementals i naturals, d'algunes parts del territori, com el Pallars Sobirà. Aquest missatge ecològic i la reivindicació d'un lligam amb la tradició i d'un equilibri front l'uniformització és la proposta que crec que l'autor vol transmetre'ns. Ho crec així perquè sempre s'ha mostrat molt interessat en expressar les preocupacions més vives dels ciutadans i ha estat molt respectuós amb tot allò propi i natural del país, sobretot amb el paisatge. Amb mentalitat oberta i universalista sempre ha tingut, de forma decidida i ferma, els peus ben plantats a terra.

Els meus desitjos, per a mi, són ordres. Oscar Wilde

NOTÍCIES DE LA BIBLIOTECA

Carme Asensio

Èxit de la segona edició de la **Setmana del Llibre Infantil i Juvenil**, aquest any amb l'exposició monogràfica **"Mira i valora: què hi ha en un llibre?"**, que ens acostava als diferents elements que configuren un llibre: tipografia, format, tractament dels seus personatges, gèneres literaris, el temps i l'espai, la il·lustració, etc.

La clau, sens dubte d'aquest èxit és el sentit pedagògic de l'exposició, així com la bona selecció dels llibres que l'acompanyaven com a exemple.

Vuit-cents vint alumnes de les escoles Àngel Guimerà, Escola Pia, Jacint Verdaguer i Sant Josep (de primària) i alumnes de L'institut Alfons Costafreda van gaudir de les visites guiades que durant vuit dies es van realitzar a la Biblioteca amb motiu d'aquesta activitat.

Per arrodonir la setmana, en **Pep Molist** ens va delectar amb una sessió de contes i recomanacions de lectures, a la que van assistir una seixantena de nens i nenes.

El mes de maig, amb l'exposició d'artesania amb taracea de la senyora Montserrat Minguell i amb els dos excel·lents recitals poètics de l'obra de Joan Vinyoli i de Jacint Verdaguer respectivament, hem tingut uns dies molt càlids culturalment parlant. S'atansa l'estiu i ja comencem a preparar la temporada de Bibliopiscines, i estem incorporant el nou fons, que cada any aproximadament per aquestes dates adquirim amb el pressupost adjudicat pel Servei de Biblioteques. Així que, si voleu preparar-vos bé les vacances, ja podeu seleccionar totes les vostres preferències en lectura, música i vídeos.

Algunes novetats

El arpista ciego
Terenci Moix

Los aires difíciles
Almudena Grandes

Los estados carenciales
Angela Vallvey

Erec y Enide
Manuel Vázquez Montalbán

La Citación
John Grisham

Dues veles blanques
Josefina Vidal i Morera

Fast food el lado oscuro de la comida rápida
Eric Scholosser

Los patitos feos, la resilencia: una infancia infeliz no determina la vida
Borys Cyrulnik

Francesc Boix, el fotògraf de Mauthausen
Benito Bermejo

La biblioteca, un espai de convivència, un espai educador
Mercè Escardó i Bas

Agoreros y demagogos, la economia de España desde 1996
Fabià Estapé

L'Estat del món:2002

Hotels Catalunya 2002

Residències-casa de pagès Catalunya 2002

Càmping Catalunya 2002

cara cara

Espai de crítica cinematogràfica

J. B. Solé i Francesc Gasull

Poc a destacar

Comencem amb els bons auguris servits pel recentment acabat Festival de Cannes. Cinema de veritat, d'aquell que no embruta les pantalles ni els cervells, de molt alta qualitat ofert per savis com Ken Loach, Paul Thomas Anderson o Roman Polanski. D'aquest últim destacar sobretot ***El pianista*** . Tindrem temps de parlar-ne.

Resulta agradable trobar productes tan ben adobats com ***La playa de los galgos***, ***Balseros*** o ***El embrujo de Shangai***. No és per tirar cohets, però almenys es poden veure. Sobretot, destaquem la interpretació de Fernando Fernán Gómez a la pel·lícula de Trueba, tot i el poc èxit que ha assolit.

Dibuixos animats japonesos (manga) al servei d'una versió bastant lliure de la ***Metropolis*** de Fritz Lang. Imaginació, un impecable treball d'animació, risc, valor, brillantor... ***Metropolis***, dirigida per Rintaro amb guió de Katsuhiro Otomo (dos reputats mestres de l'"anime") és un glop d'aire fresc i valent.

Una petita delícia germànica: ***Berlin is in Germany*** és una producció pobre però plena de veritat, tranquil·la, una mica crua, però amb esperança. Apunteu el nom de Hannes Stöhr, el director. Té molt bon humor.

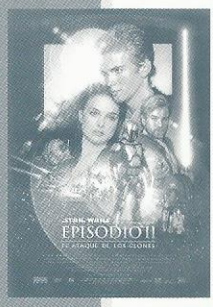

Invicto, nova pel·lícula del fins ara erràtic Walter Hill, promet. Molta suor, músculs lluents, presoners durs, carcellers poc amistosos i un venerable Peter Falk (Colombo). I lluint punys i pectorals de disseny industrial, els pesos pesats Wesley Snipes i Ving Rhames.

Atando cabos: malgrat una interpretació poc matisada de Kevin Spacey, la pel·lícula de Lasse Halstrom sorprèn pel tractament que fa d'una història tan dura. L'ambientació a la freda Terranova enllaça amb la tradició del ruralisme negre.

No us espanteu, però volem salvar de la crema la divertida i desenfadada ***Nunca juegues con extraños***, a priori una simple pel·lícula de suspens per adolescents però que amaga alguns moments intensos (incloent els homenatges a ***El diablo sobre ruedas*** d'Spielberg. Llegint els crèdits tot lliga: el director és John Dahl, director que va forjar les excel·lents ***La última seducción*** i ***Rounders***.

Ah, records a **Billy Wilder**. Diuen que encara és entre nosaltres. Si ´ñes així, no el busqueu dins un cinema. Vist el panorama, dubto que hi entrés.

Molt a oblidar

El panorama actual, pobre, pobríssim, ens deixa poc material sensible per degustar, i molta mala llet per vomitar. Robert DeNiro, una vegada més (i van...), enmig d'un producte ruc i ridícul, ***Showtime***, amb Eddie Murphy de company. Ningú s'adona que Murphy ja no fa gràcia? De la pel·lícula, només salvem el veterà i engreixat William Shatner interpretant-se a si mateix.

El rey Escorpión, on els actors (?) demostren que són més curts de gambals que els personatges que interpreten. Lluny de la diversió de *La momia*, The Rock encara resulta més hieràtic que Steven Seagal.

Suavemente me mata: directors que fan com un Rexach qualsevol. S'asseuen sobre el seu prestigi, el fan malbé i cobren una sucosa quantitat de dòlars. Chen Kaige, de fer la meravellosa *Adiós a mi concubina*, se'n va a Londres i roda l'infumable *Suavemente me mata*, amb l'inexpressiu Joseph Fiennes i els nus de Heather Graham (l'únic destacable del film).

La quota de cinema espanyol demostra que, per desgràcia, hi ha bones intencions i prou. Fan fugir del cine ***No somos nadie***, ***El alquimista impaciente***, ***Impulsos***, ***No debes estar aquí*** o ***Fumata blanca***.

Nowhere: el debut com a director del guionista i escriptor argentí Luís Sepúlveda no podia ser més decebedor. Diàlegs poc elaborats, situacions d'opereta i una denúncia fútil de les dictadures bananeres. I enmig de tot això, un Harvey Keitel sense rumb. Una llàstima.

La darrera mitja hora d'***Star Wars. Episodio II. El ataque de los clones*** hauria de figurar com a *cinema d'animació*. Poquíssimes imatges reals difuminades en un oceà de píxels infogràfics. És asfixiant la quantitat ingent de criatures creades per ordinador, que desvirtuen l'esperit original de la nissaga galàctica. Jutgeu vosaltres mateixos.

No jutgis ningú si abans no has viscut les seves circumstància. Talmud

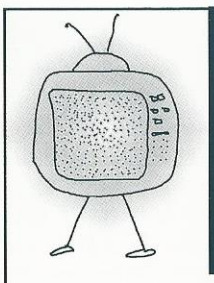

Era diumenge...

Gerard Martínez i Minguell

És diumenge. Què fan a la televisió? El resum setmanal de *Gran Hermano 3*, *Estudio de actores*, programes esportius... Es tracta d'una proposta televisiva de qualitat o és tan sols la manera més fàcil i simple d'omplir la graella un dia típicament festiu? A continuació, la resposta a aquest i d'altres dubtes que segurament no permeten reconciliar el son a la majoria de catalans, valencians, mallorquins o persones en general pertanyents a algun dels bells indrets de l'estat espanyol.

Gran Hermano 3 sembla menys babau, amb més sentit de l'humor i, sobretot, no tan preocupat per la moral mediàtica col·lectiva que els seus predecessors. I, a més, a qui no li sembla positiu el canvi de Fernando Acaso per Paula Vázquez? Per cert: felicito des d'aquí a la persona que s'encarrega del vestuari de Paula Vázquez, perquè és, sens dubte, un gran encert guarnir-la amb aquells vestits tan minúsculs que ens permeten imaginar o, en certes ocasions, fins i tot descriure amb tot detall parts íntimes i arrodonides de l'atractiva presentadora. Pepe Navarro, per la seva banda, demostra, des del primer dia, que no està al servei del programa, sinó que *Gran Hermano* és una excusa per tornar amb la tassa, el "micro", la tauleta i la cadireta.

A la *Triunfomanía* dels dilluns ja hi hem vist Chenoa i David Bisbal a Miami, Rosa a Londres i Natàlia a Milà. Allò sembla més un anunci d'un atlas de geografia mundial que un programa televisiu relacionat amb el món de la música. En aquests especials dels dilluns hi fan sortir també uns instants dels casting d'*Operación Triunfo 2*, que ja està a punt de sortir del forn. Donen entre tres i cinc segons a cada aspirant perquè entoni alguna coseta. Em sembla que fins i tot l'excel·lent cantant del grup Stereophonics sucumbiria davant d'una prova de tanta complexitat. I tots els joves que en són eliminats, s'enfaden. Chenoa, Bisbal i Naím es miren els nous aspirants amb una alegria ingènua, amb una bondat beneita. No saben que aquests que ara seran seleccionats més endavant seran els seus botxins, els seus substituts en el cor dels telespectadors.

La nit del malaurat partit de *Champions League* entre el Barça i el Madrid, al Camp Nou, la colla de *Set de nit* van enviar l'Equip T a l'estadi. Amb en Josep Tomàs al capdavant, el programa es va dedicar a "fer llenya de l'arbre caigut", és a dir, fent conya amb el soci a la sortida del partit. <<"*Vés-te'n a la merda a fer "brometa"*">>, va ser el més suau que va haver de sentir. Una reacció natural si es té en compte que, a sobre de la pallissa futbolística, l'adolorit aficionat culer ha de suportar les conyetes de la televisió pública catalana. La pregunta que es desprèn de tot això és: per què TV3 s'acarnissa amb el soci de la grada, que paga i pateix amb el seu equip i, en canvi, no diuen ni piu als qui van de gratis a tribuna? Un comportament a estudiar, sens dubte.

Fa uns quants diumenges, el dia que va saltar la notícia que el "dictador" francès Le Pen havia superat les prèvies de les eleccions franceses amb una votació alarmantment alta, vam topar-nos amb un descarat passotisme per part de totes les cadenes, que no van dedicar cap especial informatiu ni cap programa a aquest decisiu fet dins del mapa polític europeu. Les televisions no van fer cap canvi en la seva graella nocturna i els programes gravats, les sèries i els espais esportius van ocupar les pantalles. Van fer festa, aquell dia, tots els directius de totes les cadenes del nostres país? És clar, era diumenge...

Per últim, una trista notícia: se'ns ha mort Billy Wilder. Les televisions es van abocar a emetre pel·lícules i programes especials d'aquesta peculiar figura del cinema. Una publicació del nostre país diu que la seva mort es va produir després de veure un gag d'*Anita y los siete enanitos del lunes*. Aquesta sèrie la fan els dilluns? Que estrany. Bé, la deuen gravar els diumenges...

Taulell de premsa

Diverses entitats socials i culturals de Tàrrega promocionen les seves activitats per Sant Jordi

Per segon any consecutiu, diferents entitats de Tàrrega van convertir el dia de Sant Jordi en la festa del civisme, tot donant a conèixer de prop les seves activitats a tota la ciutadania, enmig de les ja tradicionals parades de roses i llibres de les floristeries i llibreters de Tàrrega. Durant tot el dia el cèntric carrer del Carme es va omplir d'estands d'entitats cíviques targarines que van donar a conèixer les tasques que desenvolupen. Hi van ser presents Càritas, Mans Unides, l'Associació Alba, l'Associació de Familiars i Malalts d'Alzeimer de Tàrrega i Comarca, l'Esbart Albada, Creu Roja Joventut i el Centre Cultural de Tàrrega. Hi eren presents també el Museu Comarcal i la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament amb les publicacions que s'editen des d'aquests organismes: el catàleg *URTX* i els llibres de la col·lecció Natan. Al matí, la Biblioteca Central Comarcal i Ràdio Tàrrega també es van traslladar al carrer del Carme per tal d'atansar a la ciutadania les seves activitats.

Una de les novetats d'aquest any van ser les audicions que van oferir els alumnes de l'Escola de Música a la cruïlla del carrer del Carme i que van aportar la nota musical i festiva a la tarda del dia del patró de Catalunya.

Les darreres tendències de l'escena alternativa omplen el Mercat Municipal de Tàrrega

Dos concerts realitzats entre els mesos d'abril i maig van portar fins a Tàrrega alguns dels principals grups de l'escena musical alternativa, d'entre els quals destaquen Fangoria, Sidonie i An Der Beat. La nova formació de la popular Alaska, acompanyada per Miqui Puig i DJ Topo, va fer la primera actuació i va reunir més de sis-centes persones al Mercat Municipal. El barceloní An Der Beat i Sidonie, la revelació del pop més actual, van ser els encarregats d'actuar amb èxit durant el segon concert. La iniciativa va anar a càrrec de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Tàrrega i de l'emissora Ràdio Tàrrega 92.3FM, concretament del programa *Kandy Pop* que dirigeix i presenta Marc Rosselló.

Dinou corals infantils "juguen cantant" amb la coral infantil Mestre Güell

La ciutat de Tàrrega va acollir el passat mes d'abril la multitudinària trobada Juguem Cantant, un aplec que va reunir un total de dinou corals infantils lleidatanes i barcelonines. L'activitat que van dur a terme a la capital de l'Urgell va ser un concert de gran format a la parròquia de Santa Maria de l'Alba, on els més de tres-cents infants d'entre cinc i set anys van interpretar peces de Cèsar Geofgray, Frederic Oller i Jordi Domènech, entre d'altres. L'estada i l'actuació a Tàrrega de les dinou corals infantils va ser molt ben acollida, ja que els joves cantaires d'arreu gaudeixen d'un alt nivell artístic.

L'anglesolí Jaume Vall retrata en una novel·la la realitat rural de principis del segle XX

L'escriptor Jaume Vall va presentar recentment la seva primera novel·la, *La darrera collita*, una obra literària que retrata fidelment la realitat rural catalana de principis del segle XX. Natural de la vila d'Anglesola, Vall és un gran coneixedor de la matèria i ha plasmat d'una manera molt correcta quin era l'estil de vida de la gent de camp de l'època. La versemblança de la novel·la és avalada per Xavier Casals, historiador i autor del pròleg, que va considerar el treball com un document d'importància historiogràfica. La novel·la de Jaume Vall va ser editada gràcies als companys de feina de l'autor, que la hi van regalar en motiu de la seva recent jubilació.

La Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega ja selecciona els espectacles de la propera edició

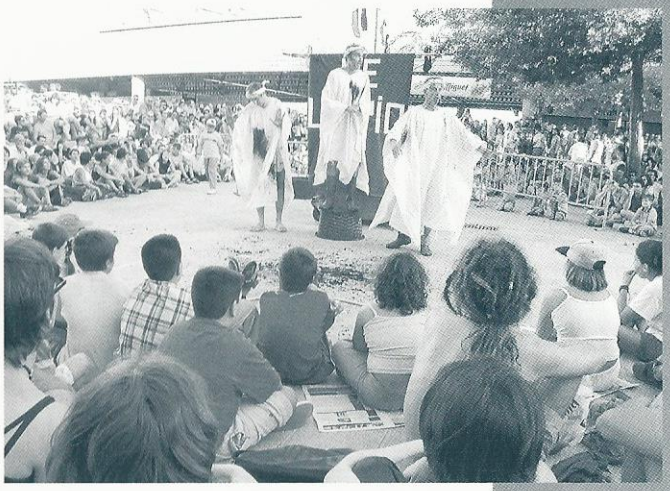

Segons informa el web oficial de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega, el passat dia 5 d'abril es va tancar el termini de presentació d'espectacles per optar, en el cas de ser seleccionats, a participar a la propera edició del certamen teatral targarí. Els membres del patronat hauran de seleccionar un centenar d'espectacles d'entre les sis-centes vint-i-cinc propostes rebudes, la majoria de les quals són de Catalunya. Cal recordar que la Fira de Teatre al Carrer de Tàrrega ha impulsat recentment el Club dels Mecenes, una iniciativa que pretén unir el certamen cultural amb la vitalitat empresarial de les Terres de Ponent.

centre cultural de Tàrrega

AGENDA

agenda

Diumenge, dia 2 de juny

Mercat mensual de segells, monedes i pins.
Al matí, al vestíbul del Teatre Ateneu.

Diumenge, dia 9 de juny

Sortides a l'entorn:
El Fonoll i Passanant.
Sortida a les 9 del matí, des del Pati.

Dissabte, dia 15 de juny

Mercat de les antiguitats i les arts.
Durant tota la tarda, al carrer del Carme.

Amb el patrocini de:

AJUNTAMENT DE TÀRREGA

INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

humor